

iskolák ügyeit intézi. Az ügyosztály vezetőjének, *Boncz Ödön* miniszteri tanácsosnak aláírásával ellátott rendelet, *megtiltotta, hogy a leányok továbbra is együtt tanuljanak a fiukkal* és utasította az igazgatót, hogy ennek értelmében intézkedjék.

Igy történt, hogy ma reggel kitessékeltek az intézetből a tanulni vágyó leányokat — a kultura, a haladás nevében? . . .

SZINHÁZ, MŰVÉSZET

Színházi műsor:

CSÜTÖRTÖKÖN: *Frankfurtiak*, vigjáték. (Bemutató.)

PÉNTEKEN: *Frankfurtiak*, vigjáték.

SZOMBATON: *Frankfurtiak*, vigjáték.

VASÁRNAP d. u.: *Kis dobos*, operett.

VASÁRNAP ESTE: *Tatárjárás*, operett.

HÉTFÖN: *Csitri*, vigjáték.

KEDDEN: *Rablólovag*, színjáték.

SZERDÁN: *Az asszonyfaló*, operett.

CSÜTÖRTÖKÖN: *Az asszonyfaló*, operett.

PÉNTEKEN: *Orpheus az alvilágban*, operett.

SZOMBATON: *Orpheus az alvilágban*, operett.

VASÁRNAP ESTE: *Orpheus az alvilágban*, operett.

Színházi képtelenségek.

IV. (*Saját tudósítónktól.*) Nem tudom, kik vannak a társadalom színéhez inkább közel: vannak a társadalom szívéhez inkább közel: tem vidéki színigazgatót, — egyik legnagyobb városban — akinek művészi hitelve volt és szigorú következetességgel érvényesítette is, hogy *férjes színésznőt nem szerződhet*. Ismertem vidéki színészt, aki a legelemibb helyesirási szabályokkal sem volt tisztában, jónak, nagynak se volt mondható és bucsuzásakor annyi jóval — naggyal árasztotta el a hölgyközönség, aminő pazar bőkezűséggel 1849-ben tisztelhettek meg nemzeti hősokeket. Nem tudom, nemzeti missziónak nevezhető-e az, ha egy szini direktornak olyan elvei vannak, hogy a férjes színésznő nem lehet jó színésznő, vagy hogy a hölgyközönség a daliás hősszerelmes bucsúztatásakor úgy tódul a színházba, hogy ki a felöltője zsebében, ki a színházi sáljában hoz valami ajándékot a helyesirással hadilábon álló hősszerelmes számára.

Vagy nemzeti misszió-e az, hogy egy, a színügyekhez közelálló őszhaju ur, a színház egyik szépehez is közeláll? Számtalan ilyen vonatkozásra lehetne rámutatni, amelyeknek perrendszerű bizonyítása persze fölülte bajos. De vitathatatlan, — hogy a színház problémájába — minthogy annak megoldása ma még nagyrészt nem hozzáértőkön mulik — perdöntőleg szólnak bele a nemi kérdések, amelyek sokszorosan érthetővé teszik a nagy népszerűséget és ezen keresztül a gyanu árnyékát vetik nagyon sokra azok közül, akik a nagy misszióról prédikálnak.

A gazdasági természetű vonatkozásokra egyszerűen csak hivatkozom. Pénzért sokszor nehezebb csirkét kapni, mint apostolt.

Hogy a város nem bírja el két színházat? A vaskalaposságnak ezt az érvelését ma már kevesen hiszik el, amint és vele az

egész közönség elégedetlenségét bizonyítja az, hogy a közgyűlés a tegnapi napon újból egyhangulag utasította vissza a helyárák fölemelésére irányuló akciót. A fejlődést nem lehet sorsára bízni, utjait egyengetni, irányait helyes utakra kell terelni. Aki pedig a fejlődés folytonossága alól kihuzza a talajt és a város erősödni, terjedni kívánó életét tagnálásra készíti, könnyen veszélyezteteti azokat a vívmányokat is, amelyeket az eddigi évek munkássága szerzett meg. Ennek a városnak terjeszkedése túlmutat már azokon a kereteken, amelyek között igényei kielégítésére egy színház vállalkozhat. Minden egyéb érven kívül, amelyek alfáját alkotják mindannak, ami ezeknek a dolgoknak komplexumába tartozhat, a színház mai erőviszonyai is e mellett bizonyítanak. Amíg egy színház lesz, nem lesz nivós a műsor. Amíg egy színház lesz, nem azt vehetjük meg, ami nekünk tetszik, hanem csak azt, amit abban az egyben árulnak. Amíg egy színház lesz, tünni vagyunk kénytelenek a vezetés és az előadás minden slendriánságát, amit csak a verseny fegyelmekényszere szüntethet meg. Amíg egy színház lesz, sohasem a jósága miatt fog jól menni, hanem mert csak *egyedül* van. Amíg egy színház lesz, számtalan ponton álljuk el a fejlődésnek azokat az utjait, amelyek talán újak, de szükség van rájuk, hogy a város új erőket, új anyagot szivhasson magába.

Tudjuk, hogy a hivatalos vélemény még nagyrészt a régi rendszer felé hajlik. Hivatalos felfogásoknál mindig így van ez. De mi akik az élet és a jövő küzdő katonái vagyunk, nem nézhetjük a biztonság nyugalomával, hogy személyi tekintetek, a zsebre, a húságra, a színésznőre vagy a színészre való oldalsópisztolással előálljanak emberek azzal, hogy mi vagyunk megírva a 19. századból a gimnáziumos diákok irodalomtörténetében és hogy mit bírt meg Szeged az árvíz után tíz évvel.

A színházszabadság érdekében újabb, minden eddiginél erősebb mozgalom indul meg Szegeden. Jó lesz, ha a hivatalos körök is tudomást szereznek róla. Végre is kulturhelyet kell csinálni ebből a városból.

* **A frankfurtiak.** *Rössler Károly* új darabja készen várja a csütörtöki bemutatót. Legnagyobb érdekessége, hogy egész folyamán nem mondják ki a Rothschild-nevet, a legendás gazdagság hősei a *Frankfurtiak* neve alatt járnak-kelenek, kötik az üzleteket ép úgy, mint a cselekményt. A millió rajza, a cselekmény érdekessége, az egészséges őshumor, a melegség, a kedély az, ami az egész darabot átlengi, az alakok tökéletes rajza magyarázzák meg és teszik természetessé a frankfurtiak nagy sikerét. A szegedi színház az iroda jelentése szerint „kitűnő előadásban” hozza színre a *Rössler* darabot. Az öt frankfurtit *Heltai*, *Pogány*, *Baróti*, *Ungvári* és *László* játsszák. *Virányi* egy német Duodec fejedelem alakjából csinál nagyszabású figurát. *Pompás* szerepe van *Csáder Irénnek*, mint a Rothschild-fiúk anyjának, míg a másik női szerepet *Harmath Zseni* játssza. Szinte matematikai pontossággal meg lehet állapítani, hogy ez a gárda nálunk is sikerhez juttatja a frankfurtiakat.

* **Legjobb színházi cukorkák** *Lindenfeld Bertalan* *Első szegedi cukorkagyárában*, *Kársz-utca 8. szám alatt* kaphatók.

Egy vak ember elmondja a tragédiáját.

(*Saját tudósítónktól.*) A szegedi törvényszék második emeleti folyosóján szerdán dél előtt egy ember üldögélt, aki előtt mindenki megállt, hogy szomorú részvét-pillantásokat vessen rá. A szép, vállas, egészséges külsejű ember szemüregébe mélyen beletapadt a szemhéjja, a szemgolyóból egy csipetnyi sem látszott, csak a szögletben valami visszatámasztóan rut kékes-fehérség.

A padon ült, bámulatos nyugodtsággal izgett-mozgott, tarisznyájából elővette a szalonnát és a kenyeret, az éles bicskával vékonyan szeldelte a szalonnát, minden mozdulata pontos és biztos volt, akárcsak ha ott csillogott volna a szemüregben a fényes szemgolyó . . .

— Hogy hívják? — kérdeztük.

— *Bervay* András.

— Mi járatban van?

— Tárgyalásra citáltak be ide, — mondta bámulatosan nyugodt, élénk hangon.

— Miféle tárgyalásra?

— *Amiatt, hogy vitriolt öntöttek a szemembe*, most egy csöppet se látok.

— Ki öntött vitriolt a szemébe?

— A sógorasszony, az anyja meg biztatta. De az egész familia ludas ebben a dologban.

— Hogy történt az eset?

— A sógorasszonynál voltam látogatóba, a múlt év karácsony estéjén. A házban csak az asszony volt, meg az anyja. Ahogy ültem a széken, hirtelen valami erős folyadékot öntött az arcomba a sógorasszony. Nagyon marta testem, vitriol volt. Lecsurgott egész a mellemre. Nagyon égetett. A szemembe csak egy kevés ért. Elővettem a vízeskantát és öntözgettem az arcot. Kinomban az udvarra cipeltem a kantát.

— Az udvarra utánam szaladt a két asszony. Az öreg ordította a lányának, hogy csak bele az arcába, hadd dögöljön meg. Én már akkor alig támolyogtam, de mégis összefogtam az erőmet, hogy közibük vágassam a kantát. Egy pillanat alatt tele volt a szemem vitriollal. Aztán a kórházban feküdtem jó sok ideig, de nem tudtak rajtam segíteni. Megvakultam mind a két szememre.

Valami döbbenetes önmegtagadás, szinte állatias türelem és beletörődés vibrált abban a hidegségben, amelybe beburkolta ezt az idegrázóan tragikus mondatot:

— *Megvakultam* mind a két szememre.

— Hová való? — kérdeztük aztán.

— Szentesi vagyok.

— Mivel foglalkozik?

— Annakelölte híres suszter voltam, most a város kenyerin élek.

— Hány éves?

— Harminckettő.

A szerencsétlen ember ügyét csak délután, félnégykor tárgyalták, addig egyfolytában ott gubbasztott a folyosón.

Hajós Istvánné és özvegy *Hajós Sándorné* szentesi asszonyok ültek a vádlottak padján. *Hajós Istvánné* azzal védekezett, hogy *Bervay* a szerelmével üldözte és amikor karácsony estéjén erőszakos szándékkal közeledett feléje, védelmében fölkapta a lugos edényt és azt ráöntötte. Erősítgette, hogy nem vitriol volt. Az özvegyasszony tagadta, hogy neki része volna ebben a történetben. *Bervay* felesége *megtagadta* a vallomást.

A vak ember bizonyítgatta, hogy vitriollal öntötték le és három tanu kihallgatását kérte, akikkel bizonyítani akarta, hogy valóságos maffiát szerveztek ellene. A bíróság elrendelte a tanu kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.